

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár
1945. december 1.

Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGAR

Szombat
II. évf., 262. szám

A Magyar Népi Szövetség országos végrehajtóbizottsága állást foglalt a romániai magyarság demokratikus egységének megóvása érdekében

Tiltakozás Gábsi Gyula ferencrendi atya megbüntetésé ellen

KOLOZSVAR, november 29. A Magyar Népi Szövetség országos elnöksége csütörtök délelőtt a következő hivatalos közleményt adta ki:

„A Romániai Magyar Népi Szövetség tizenegytagú országos végrehajtóbizottsága november 28-án háromnapos értekezletre ült össze Kolozsvárt. Az értekezletet feloldozza a Marosvásárhelyen tartott központi intézőbizottsági ülés határozatait és dönt a szükséges szervezeti és egyéb intézkedések kérdésében. Az értekezlet során bevonják közös tanácskozásba a központi jogügyi, gazdasági és közművelődési bizottságok, valamint a sajtó- és propagandaszakosztály szakembereit is a központi iroda munkájának meg erősítésére és átszervezésére, továbbá az egyes minisztériumok elé terjesztendő javaslatok előkészítésére.

A központi végrehajtóbizottság foglalkozott többek között a „Világosság” és az „Erdély” között lefolyt sajtóvitával is s ezekkel kapcsolatban leszegelte, hogy a Magyar Népi Szövetség, mint demokratikus nemzeti szervezete, egy a Kommunista Párttal és Szociáldemokrata Párttal, mint magával a munkásszervező fronttal a legszorosabb együttműködést kívánja fenntartani. Nem emel kifogást az ellen, hogy tagjai egyben bármelyik munkáspárt tagjai is legyenek, természetesen alávetvén magukat szervezeti alapszabályainak. A romániai magyarság demokratikus egységének megóvását mindenekelőtt szükségesnek tartja éppen a nemzeti jogegyenlőségünk megvalósításáért és az ország demokráciájának meg erősítéséért vívott harcunk szempontjából s ezért is károsnak tart minden olyan

megnyilatkozást, amely nem azt hangsúlyozza, ami összeköt, hanem azt, ami szétválasztana minket.

A központi végrehajtóbizottság foglalkozott az itt élő magyar nép bizalmából központi intézőbizottságunkra választott Gábsi Gyula ferencrendi atya ügyével, akit P. Beros Fortunát rendfőnök 5 napi zárkával sujtott a marosvásárhelyi központi intézőbizottsági ülésen tanúsított demokratikus magatartásáért.

Ez ellen az önkényes és népiünk javát egyáltalán nem szolgáló intézkedés ellen velünk együtt az ország magyarságának egész demokratikus közvéleménye tiltakozik. Követeljük az illetékesek részéről az ügy szigorú kivizsgálását és központi intézőbizottsági tagunk számára, akin keresztül magán a magyar demokrácián esett sérelem, a legteljesebb elégtételt.

Ítélt a magyar nép bírósága

Egymásután állanak a nép bírái elő Magyarországon a fasiszta rombolás magyar szervezői, vezetői és doberői. A magyar nép megvetéssel és a tárgyilagosságig nemesegett gyűlölet telítettebb fényében látja árulóit bírósága előtt: azok felett, akik a magyar falvak és városok pusztulását okozták, akik miatt a magyar nép egy-ötöde elvérzett, hidegen és józanul, a bosszú gondolata nélkül, mint gyilkosok ítélték mond ítéletet a magyar nép bírósága. A romániai magyarságnak, amely a felzaklatott, felizgatott és olyan sokat győztört román falvak közé ékelten éli mindennapi életét, minden okát megvan arra, hogy a határon túli magyarság ítéletére maga is rátégye érzéseinek jóváhagyó pecsétjét.

A magyar népnek sem itt, sem a határon túl ma allg van komolyabb érdeke, mint az, hogy részben a faszizmustól annyit sanyargatott román nép, részben pedig az egész demokráta világ lássa: a magyar nép soha sem volt azonos azokkal, akik az ipi, ördögküll, vagy a még szörnyűbb újvidéki mérszárlásokat véghezvitték.

Azt mondotta az egyik fasiszta alvezér, Rátz Jenő volt honvédelmi miniszter, Szálasi egyik cinkosát, amikor tanuként kihallgatták, hogy „szövetségesek odalán becsületesen kilartva vesztettük el a háborút.” Valóban így volt. A fasiszta magyar horda kitarított a német faszizmus mellett, amely szövetségese volt. Szövetségese volt a Szovjetunió ellen, szövetségese volt az emberi haladás ellen és szövetségese volt a magyar nép ellen. És e „szövetségi hűség” érdekében vértett a magyar. E „szövetségi hűség” miatt pusztultak el a magyar falvak, lettek romhalmazzokká a magyar városok és ezért kell megküzdünk ma nekünk itt Romániában ezernyi sovinszta jelenséggel. Ezért kell azoknak, akik soha a német faszizmusal, hanem mindig csak a magyar néppel s a magyar népet harcoltak az anyagi és a lelki romokon épülő új élet elő meredő akadályok emberfeletti nehézségeivel megküzdni.

A faszizmus azonban a kiváltságosak erőszakra épített hatalma volt. S a kiváltságosak uralmuk romjain égneek fordított szemekkel hirdetik e gaz banda védelmét. Tudják, nem csak Bárdossyt, Imrédyt és a többieket ítélt most el a magyar nép, hanem örökre halálra ítélt az 6 kiváltságosakat is. Nem láthatunk tehát csupán egy bűnhődő személyt mi, magyar demokráta sem azokban, akik felett a magyar nép bírósága ítéletet mond.

Azt mondotta Bárczy István nyugalmazott államtitkár tanuvallemásában: Rátz Jenő m. kir. honvédezőrnagy és honvédelmi miniszter a minisztertanácsn kijelentette, hogy Németország biztosan megnyeri a háborút.

Ilyen okos ember volt ez a Rátz Jenő. Olyan okos volt, mint a kikk, amely érdekei védelmében kiváltságához göresösen ragaszkodva elárulta a magyar népet. Ez a kikk, amely anyagi lehetőségei folytán annyit tanult, olyan műveltség hirdette magát és amely olyan fennhangon klabálta, hogy a nép vezetésére egyedül hivatott, a magyar nép legsúlyosabb pillanataiban olyan tökéfejtnek, olyan üres lelkek és olyan alávalónak bizonyult, mint az a Rátz Jenő, aki érdekeltnek volt egyik legfőbb öre.

Ezek azonban ma már kevesen vannak. Egyrészt a magyar nép nagy tömegei előtt hitelét veszítve, elszigetelten augdólk a demokráta vezetők s a demokráta ellen. Vannak azonban olyanok is, akik belátták azt az irtoztos bűnt, amelyet a magyar nép ellen a fasiszta vezetők elkövettek és ma már ott állanak ők is az ítélték, sokat szenvedő magyar nép oldalán. Az erdélyi román nép pedig tudja meg, hogy az itteni magyarság vele pontosan azonos érzelmekkel viseltetik azok iránt, akik románnak és magyarnak is annyit bajt, gondot, pusztulást okoztak. A bűnösök fejére hulló halálos ítéletek pedig jelentétek a két nép közti gyűlölet halálos ítéletét is. SOMLYAI LÁSZLÓ

Jugoszláviában kikiáltották a köztársaságot

BELGRÁD, november 29. (Rádió) A jugoszláv alkotmányozó nemzetgyűlés elhatározta, hogy Jugoszlávia államformáját szövetséges köztársasággá változtatja. Egyidejűleg hangsúlyozták az együttlakó népek egyenlő jogainak biztosítását és a faji gyűlölködés végleges kiirtását.

Az államforma megváltoztatásáról kiadott közlemény kiemeli, hogy a jugoszláv nép 1941-től 1945-ig vívott hősi harca és a november 11-iki választások azt bizonyítják, hogy az országban a hatalom a nép kezében van s ennek joga van dönteni államformájáról.

A jugoszláv alkotmányozó nemzetgyűlés történelmi lépésének Jugoszlávia népei nyíltan és félreérthetetlenül kifejezték, hogy semmiféle közösséget sem vállalnak a reakciót megtestesítő jugoszláv monarchiával. A Péter király köré csoportosult, elenyészően kisszámú reakciós tábor veresége különben sem volt kétséges egyellen pillanatig sem. Tito marsall és felszabadító hadserege magát a jugoszláv népet jelenti s a köztársasági államforma kikiáltása tulajdonképpen már nem is volt egyéb, mint a népakarat megpecsételése.

Élesen szembehelyezkedik a palesztinai zsidó tanács az angol kormány palesztinai politikájával

JERUZSALEM, november 29. (Rador) Cunningham tábornok, palesztinai főkormányzó közleményt adott ki, amely ismeretli a hétfői események lefolyását és visszautasítja azt az állítást, hogy az angol csapatok fegyverüket használták volna, mielőtt a zsidók támadtak.

A Tel-Aviv melletti narancsültvényeken lévő zsidó fegyverraktárak hollétét egyébként arab közlés alapján tudták meg az angol hatóságok.

A palesztinai zsidó tanács tegnapi ülésén kimondotta, hogy szembehelyezkedik az angol kormánynak Bevin külügyminiszter által felvázolt palesztinai politikájával. Az ülésen elnöklő főrabbi a zsidóság Palesztinához való jogait hangoztatta.

WASHINGTON, november 29. (Rador) Byrnes külügyminiszter kijelentette, hogy az angol és amerikai kormányok megegyezése értelmében 120 napon belül nyilvánosságra hozzák a palesztinai kérdésben hozandó döntésüket.

Mark Etheridge visszautazott Amerikába?

NEWYORK, november 29. (Rador) A newyorki rádió jelentése szerint Truman elnök balkáni megfigyelője, Mark Etheridge, repülőgépen chutazott Bukarestből. Etheridge kijelentette az újságíróknak, hogy vissza kell térnie az Egyesült Államokba.

A hírt más forrásból egyelőre nem erősítették meg.

A náciák már 1938-ban kitervezték a támadó háborút

NURNBERG, november 29. (Rador) A nürnbergi tárgyaláson az amerikai ügyészek tegnap folytatólagosan mutatták be bizonyítékokat az Ausztria elleni náci összecs-

küvésre vonatkozóan.

Seyss-Inquart ügyvédje azzal a kéréssel fordult a bírósághoz, hallgassák ki Kurt Schuschnigg volt osztrák kancellárt. A bíróság elutasította a kérést arra való hivatkozással, hogy Schuschnigg már írásban tett vallomást.

Alderman amerikai ügyész folytatta a vádirat felolvasását a német háborus főbűnösök perének mai tárgyalásán s az Ausz-

ria lerohanására vonatkozó terveket mutatta be. Az ügyész bizonyítékokat tartt elő von Papen bűnösségére vonatkozólag. Alderman kijelentette, hogy minden vádpontot hiteles náci okiratok támasztanak alá. A jövőbbiakban kifejtette, hogy a náclik 1938-ban már terveket dolgoztak ki Spanyolország, Franciaország, Anglia, Lengyelország és Litvánia megtámadására.

Szovjet és kínai megszálló csapatokat kérnek az indonéziaiak

BATAVIA, november 29. (Rádió) A bukaresti rádió jelentése szerint az indonéziai vezetők határozatilag azt kérték az Egyesült Nemzetektől, hogy az angol, amerikai és holland megszálló csapatokat kínai és szovjet csapatokkal cseréljék fel.

Egyébként az angol csapatok teljesen megszállták Surabaya kikötőjét és be is vezették már az angol közigazgatást. Az indonéziai csapatokkal a város déli szegélyén harcok folynak.

Milyen ajánlattal repült annakidején Hess Angliába?

LONDON, november 29. A szövetséges orvosok most nyújtották be a nürnbergi nemzetközi bírósághoz Rudolf Hess elmebeli állapotáról a véleményüket. Eszerint Hess bár nem elmebeteg, képtelen védekezni és az emlékezőtehetsége sincsen rendben. A bíróság még ezen a héten dönt arról, hogy folytassa-e az eljárást Hitler volt helyettese ellen vagy sem.

André Guerber, a London Sunday Dispatch párisi tudósítója szenzációs leleplezést tett: a berlini kancellári palota irattai közt rábukáltak azokra az iratokra, melyek bebizonyítják, hogy Hess annakidején Hitler megbízásából repült Londonba. Hess többször járt Spanyolországban, ahol aziránt puhatólózott, hogyan lehetne befejezni az angolokkal a háborút.

Mikor azt hitték Hitlerrel és Göringgel együtt, hogy az alkalmas pillanat elérkezett, akkor négy pontból álló tervezetet készítettek és Hess ezzel Londonba repült. A tervezet pontjai a következők:

A) Meggyőződése az angoloknak afelől, hogy hiábavaló a háború további folytatása a francia összeomlás után.

B) Garancia, hogy Anglia függetlensége csorbítatlan marad és a gyarmatokhoz sem nyúlnak a németek.

C) Huszonötéves szövetség Anglia és Németország között.

D) Biztosítása az angol kormány főindulatu semlegességének a német-szovjet háborúban.

Hessnek ezek a tervei azonban megtörttek az angolok szövetségi hűségén.

Miért nem kap fizetést a magyar tanszemélyzet?

Hadházy Sándor magyar tankerületi főigazgató hivatalos nyilatkozata

KOLOZSVAR, november 29. A kolozsvári magyar tankerületi főfelügyelő a főfelügyelőség ellen bizonyos körökben terjesztett hírekkel kapcsolatban az alábbi hivatalos nyilatkozat közlésére kérte fel lapunkat:

Több oldalról olyan megnyilatkozások történtek, melyek szerint a már besorolt állami magyar tanítók fizetékülönbözétének kiutalása a Magyar Tankerületi Főigazgatóság hibájából késik.

Ezzel a téves és alaptalan híresztelésekkel szemben, melyeknek elrejtett célja nem lehet más, mint a Magyar Tankerületi Főigazgatóság ellen bizalmatlanság elhíntése a közvéleménybe, szükségesnek tartom a T. Szerkesztőség tudomására hozni a következőket:

A Nemzetnevelésügyi Minisztérium 247.636/1945. számú rendelkezésével kilitásba helyezte a már besorolt állami tanítók április 1-től esedékes fizetékülönbözétének kiutalását és kérte, hogy a szükséges összeg nagyságát sürgősen közöljék. Tankerületünk még október 27-én táviratban megette a szükséges intézkedéseket a fizetési jegyzékek összeállítására és november 2-án a Román Tankerületi Főigazgatóság útján (mivel a Magyar Tankerületi Főigazgatóságnak rendelkezési joga a pénzkülföldi kiutalást illetően még nincs) összesen 427 millió lej kiutalását kérte. Azóta még több ízben juttattunk el illetékes szerveink által a különbözétek, valamint az októberi fizetéseknek a besorolás szerinti kiutalásához szükséges összegekről kimutatásokat a nemzetnevelésügyi minisztériumba. Legutóbb pedig a magyar tanszemélyzet fizetésének költségvetésbe vétele céljából külön „articol“-ok szerinti részletes kimutatást terjesztettem be személyesen a Miniszter Urnak.

Mindezekből megállapítható, hogy a magyar tankerületi főigazgatóság hatáskörében minden lehető meggett a magyar tanszemélyzet jogos illeményeinek kieszközölésére és azért, hogy ezt a munkáját kellő siker nem követte, nem terhelő felelősség. Megnyugtatóképpen közlöm, hogy felelős tényezőink a még függő tanügyi közigazgatási és a tanszemélyzet besorolás szerinti fizetésének végleges rendezésére a napokban Bukarestbe utaznak és minden reményünk meg van arra, hogy ezeket a régóta húzódo sérelmeinket végérvényesen orvosolni fogják.

HADHAZY SANDOR
magyar tankerületi főigazgató.

Verespatakon alattomos eszközökkel meg akarják gátolni a magyar iskola létesítését

VERESPATAK, november 29. Verespataki fehérmegyeyel községben, annak ellenére, hogy a lakosság több mint egyharmadrésze magyar, 1925 óta nem volt magyar tanítási iskola. A demokratikus Groza-kormány nemzetiségi iskolapolitikája most végre lehetővé tette, hogy Verespatakon is magyar tanítási elemi iskola nyíljon. A háromtanterős népiskola megnyitása azonban különös nehézségekbe ütközött.

A faluban ugyanis bizonyos Tomus Viorel nevű iskolaigazgató és Nistor Gilgor görögkatolikus pap, mihelyt megszűnt a magyar iskola felállításának, alattomos eszközökkel igyekeztek meggátolni azt. Háziról-házra járva előzetes nyilatkozattételre szőlítetták

fel a magyar szülőket, hogy gyermekeiket nem akarják magyar iskolába járattani. Azokat pedig, akik erre nem voltak hajlandók, azzal ijesztgettek, hogy a fennálló kormány ugyanis rövidesen megváltozik s akkor faj azoknak, akik nem román iskolába iratták gyermekeiket, sőt a Magyar Népi Szövetség tagjainak is. A megfélemlített szülők sok esetben elvesztették hitüket és a román tanítási nyelvű iskolába iratták be gyermekeiket.

A Magyar Népi Szövetség értesítvén a dolgról, azonnal közbelepett és a román iskolába kényszerrel beirt gyermekeket visszairatta saját iskolájukba, sőt az iskolás gyermekek között ingyen tankönyveket

is osztott szét. Ezzel a do'og elintéződött volna. Azonban tekintettel arra, hogy Tomus Viorel, aki annakidején a vaspárdisták egyik közismert vezetője volt s ezért a felszabadulás után hónapokig bujdosott és Nistor Gilgor görögkatolikus lelkész nyilvánvaló kormány- és demokráciaellenes agitációt fejtenek ki, szükségesnek tartjuk, hogy felhívjuk erre a tényre a hatóságok figyelmét. Lehetetlen, hogy a demokráta hatóságok élől nemrégiben még bujdosó Tomus Viorel vaspárdista tanító iskolaigazgató lehessen egy vegyeslakosságú községben, sőt egyszemélyben a helyi iskolások elnöke is.

Románia és Magyarország között megindult az árucseréforgalom

A Lloyd Kereskedelmi Részvénytársaságnak semmiféle szerepe nem volt a kolozsvári üvegpánamában

KOLOZSVAR, november 29. A Kolozsváron leleplezett nagyszabású üvegpánama ügyében erőiesen folyik a vizsgálat, amelynek során kétségtelenül megállapították, hogy egyesek — bünös módon visszaélve a jelenlegi körülmények között nagy fontossággal bíró áru részükre történt kiutalásával — elvették ezt a nélkülözhetetlen közszükségleti cikket az arra igény jogosultak elől, hogy felkete áron értékesítve azt, a maguk számára jogtalan, busás anyagi hasznot biztosítsanak.

Nem kétséges, hogy a vizsgálat megállapításai alapján a kemény és szigorú megtorlás nem fog elmaradni azokkal szemben, akik ezt a súlyos gazdasági visszaélést, szabotázst és lelkiismeretlen árdragítást elkövették.

Az osztó igazság a bünösök, a szabotálók példás megbüntetését követeli, de az osztó igazság teszi szükségessé annak megállapítását is, hogy a kolozsvári Lloyd Kereskedelmi Részvénytársaságnak a Kolozsváron leleplezett nagyszabású üvegpánamához semmiféle köze nem volt és nincs.

Mandula Jenő, a kolozsvári Lloyd Kereskedelmi Rt. igazgatója a kérdéssel kapcsolatban a következő tájékoztató nyilatkozatot adta lapunk részére:

A Lloyd Kereskedelmi Rt. nem ügynökség, hanem export-import cég. A raktárban lévő üvegarut a megyei üvegyártól szabályszerűen vásárolta meg és az egész mennyiséget november 15-én a Torgosar Rt. bukaresti export-import cégnek adta el Magyarországra való kivitel céljából, melőtt a Megyei export-import egész mennyiség beérkezett volna a Lloyd raktárba. A Torgosar cég megküldte a Lloydnak az exportengedély fényképmintáját és a nemzetközeli fuvarlevelet, amelynek alapján cégünk még november 17-én a Transcolectiv szállító cég révén a CFR-től 260 kilitatszám alatt a vasúti exportkocsit is megkérte az áruinak Magyarországra való kilitálására.

Cégünknek nem volt és nincs is módjában a raktárban lévő üvegarut Kolozsváron eladni vagy értékesíteni, de mint behozatali és kivitelrel foglalkozó cégnek nem is ez a rendelkezése, hanem annak a vállalt kötelezettségének a teljesítése, hogy az exportára a külföldi megrendelőkhöz kerüljön, mert — a helyföldi szükséglet ellátásán kívül — fontos nemzetgazdasági érdek az is, hogy a szomszédállamok egymással a cserekereskedelmet végére törvényes módon

megkezdhessek.

Magyarország a nálunk lévő üvegért a csereárut már le is szállította Romániának, amél is inkább eleget kell tehát tenni a román külkereskedelmi kormánybiztosság részéről már engedélyezett kivitelnek.

A nyilatkozathoz csak annyi hozzáfűznivalónk van: örvendünk, hogy végre a törvényes keretek között megindul Románia és Magyarország között az árucseré, amelyek mindkét állam csak e'onyét, gazdasági hasznát láthatja és sajnálatos, hogy a tényleg létező magyar-nyu üvegpánamával kapcsolatban a Lloyd Kereskedelmi Rt. és

Mandula Jenő neve téves beállításban szerepelt.

A Lloyd Kereskedelmi Rt. eljárásának helyességét a kolozsvári ügyesség is igazolta, amely végzésével mentesítette az árut a lefoglalás vagy elközbás alól, megállapítva, hogy ez az üvegaru nem értékesíthető vagy osztható szét a kolozsvári piacon és döntésével szabadá tette az áru kivitelét Magyarországra, megállapítva egyben azt is, hogy a Lloyd Kereskedelmi Rt. az ügyetnél teljesen szabályszerűen és a törvényes előírások szigorú betartásával járt el.

A besorolt északerdélyi magyar tanárok névsora

KOLOZSVAR, november 29. Mai lapunkban folytatjuk a közoktatásiügyi minisztérium középiskolai tanárokat besoroló bizottsága által eddig besorolt északerdélyi magyar tanárok névjegyzékének közlését.

Margittal állami koedukációs gimnázium: Boros László, Jenel József, Egell Rozália, Bihariné Skozda Erzsébet.

Mezőtelegydi állami koedukációs gimnázium: Baka János, Gilgor Ioan, l'acsar Gyula, Kupáné Handlery Ilona, Molnár Károly, Biharl Pau'ina.

Székelyhídi állami koedukációs gimnázium: Baumgartner Antal, Jaksa János, Cote Ioan, Penketné Szász Emma.

Eledli római katolikus koedukációs gimnázium: Cserepes Imre.

Szatmárnémeti református főfőgimnázium: Dronka András, Nagy Albert, Ligeti Imre, Kákassy János, Bezdék István, Jámor Sándor, Pajzos Bálint, Csapó Sándor, Nagy Ferenc, Gecsel Jenő.

Szatmárnémeti állami főfőgimnázium: Ullesák Sándor, Rónal János, dr. Fischer Pál, dr. Gajdos József, dr. Koós Ferenc, Murányi Endre, dr. Láng Ferenc, Burai Béla, Frucht Ferenc, Kovács Kálmán, Czimbalmos László, dr. Horváth Attila, Schneider József, Haller Ferenc, dr. Horváth Zoltán, Kirilla Tivadár.

Szatmárnémeti római katolikus leányfőgimnázium: Báthai Gyula, Bud. M. Magdolna, Tamás M. Felicitas, Jánosovitz M. Alcea, Toronyi Teréz, Tyukodi Gizella, Tamás Karmela, Raskóczy M. Colomblaris, Kinál M. Beiligna, Ullesák M. Erzsébet, Csipker Anna.

Szatmárnémeti állami főgimnázium: Gelért Sándor, Némédi Gábor, Sarkadi Sándor, Pop Ioan.

Szatmárnémeti római katolikus leánygimnázium: Both M. Klára, Wimmert M. Carissa, Ormódi M. Anunciata, Dragus M. Laura.

Szatmárnémeti református leánygimnázium: Ungerné Asztalos Borbála, Joós Laura, Mónusné Nagy Irén.

Szatmárnémeti református óvónőképzőintézet: Horváthné Ujvári Borbála.

Szatmárnémeti állami kereskedelmi főközépskola: Kovács Antal dr., Czármai Zoltán, Bánkos Lóránd.

Szatmárnémeti római katolikus tanítónőképzőintézet: Dóri Irén M. Leontina, Ormódi (Obert) Ilona M. Alacoque, Lőrincz Magda, M. Augusta, Hargita (Heinrich) M. Aloisia, Rcszlei Magda M. Bonaventura, Bereznai Ilona M. Celestina, Fábry Gizella M. Josephina, Nagy Mária Bettl, Málas Margit, Schlik Julia M. Teclana.

Szatmárnémeti állami kereskedelmi leányfőközépskola: Birtáné Kiss Olga, Jaskóné Kupán Irén, Nevelik Zsuzsanna, Pinteané Mózses Jolán, Antal Margit dr., Bánkosné Adam Margit, Dunka Magda, Kovács Katalin, Récsy Adam.

(Folytatjuk)

Rév Livia zongoraestje

Akik tegnapelőtt este nem jöttek el Rév Livia zongoraművész estjére, őszintén sajnálhatják, mert komoly készségű, jó muzikus kolozsvári bemutatkozásánál lehettek volna jelen. Rév mesítségbeí adottságokkal született, tehát képügyességét ugyszóhrán örökölte. Ez a ráterméség átsegíti minden manuális nehézségen. Rév Livia játéka olyan őszinte, hogy abból szinte csalahatalanul megrajzólhatjuk a művész emberi képét. Abrándos, kissé révedező, szentimentális lélek; kispolgári nyugalomra vágyó asszony, aki a biedermeyer hangulatába bele tudja magát muzsikálni. Nem férfias zongorista, hanem mindig gyöngédszívű nő és ezt őszintén mutatja zenei eligazolásaiban. Eppen ez a titka annak, hogy kapcsolatot tud teremteni hallgatóságával. Technikai adottságának köszönhető, hogy Debussy Bergmasque szvitje színes volt és ezzel a korszerű művel is ódon hangulatba ringatott (Clair de lune!). Eppen a billentés színesége és tiszta asszonyi értelme segíti át Révet Debussy értelmezésének nehézségein. Finomságait különösen Schubert Impromptujában és Chopin g-moll balladájában értékeljük. Ujat és szépet tudott mondani ebben az agyonjátszott, de elnyühetetlen zongoraszerzeményben is. Ujdonságként Toduta Passacagliáját tűzte műsorra. Értelmes, tehetséges szerzőnek muzsikáló kedvtől duzzadó, játékos zongoraszerzeménye, megérdemelt sikere volt.

Rév Livia Bach olasz versenyművében is a lírai elemre helyezte a főszlyt és szépen oldotta meg, ha nem is irányhelyesen.

Beethoven szonátájában (op. 109) tul-tengett az érzélgős elem, holott ez alkotójának éppen drámái, tragikus megérzéseit foglalta össze. Nem sajnáljuk, hogy így is hallhattuk ezt a szonátát, hiszen benne Beethoven minden oldalról csillog, csak az volt a baj, hogy a lírai részek túlhangsúlyozása közben elsiklott a szinte köbevésetten határozott mű formai megoldása. A lazára fogott szövet átlátszóvá vált ahelyett, hogy szigorú egészet mutatott volna. Érdekes volt az álmodozó Andante molto cantabile, az egészséges játékoskedvtől csattanó változatokkal.

Bartók Román táncából hiányzott a paraszatos, rusztikus hangulat, mely megadja igazi ízüket.

Rév Livia zongoraestjeinek, ha azokat olyan szépen készíti elő, mint amilyen a bemutatkozó volt, mindig örülni fogunk és hisszük, hogy legközelebbi hangversenyén olyan szépségű közönsége lesz, amilyent adottságai megérdemelnék.

LAKATOS ISTVÁN

Eső után köpenyeg

Békessy István és Krasznay Mihály tegnap felújított zenés vígjátéka megfelelt a szerzők eredeti elhatározásának, hogy a közönséget egy-két órán át egyik kacagó-rohamból a másikba bolondozzák. Abban azonban, hogy a siker Andrásai Márton nélkül is jelés lett volna, kétkedünk; a darab az ő jelenléte nélkül egy vékonypézuú féltékenységi sablon-komédia vázává vértelenedett volna. Andrásai Márton, minden kínálkozó helyzet eleven ördöge, most is bebizonyította, hogy nélkülözhetetlen mulattatónká hatalmasodott az erdélyi színpadokon.

De igazságtalanságba esnénk, ha nem emelnék melléje azokat a művészeket, akik valóban méltó partnerei voltak: Krémer Mancit, ezt a rutinosnál sokkalta több, mindig lelkéből játszó, előkelő taglejtésű színésznőt; Bara Margitot, akinek szépségével vetélkedő tehetsége a közeljövő új erdélyi színcsillagát sejteti; továbbá a magát gyalró szerepében is jelentőssé emelő, kiapadhatatlan humorú Csókát — a rendezés sok bravurja is neki köszönhető — és a szobalány kurta szerepében is remeklő Bereczky Magdát. Természetesen Bokor Ilona és D. Puskás Béla is meglettek minden szerepüktől telhetők.

A zenei részt illetően ki kell emlíni az opera-paródia falrengető jelenetét, mely sokmindenért kárpótól és megbocsáttat. Yn

Veszek és eladok

mindennemű férfi és női ruháat, télikabátokat, női kosztümöket, ágyneműt, fehérneműt és lábbelit

Weisz, Malom-utca 10

0. csó lesz a hus, a kenyér, a bor, minden ételnemű dec mber 1-én 8 órától a ROYAL termében tartandó

fodrász- munkások műsoros bálján

